

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115200727
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Chamula
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115200727.4

Rozhodnutie

Okresný súd Žilina, v právnej veci žalobkyne: Mária Pitľaničová, nar. 4.1.1992, bytom Ružomberok, M. Madačova 6/32, zastúpená JUDr. Antonom Tabačákom, Ph.D., advokátom so sídlom v Oravskom Bielom Potoku, ul. Hlavná 82, proti žalovaným: 1) O.. O. T., nar. XX.X.XXXX, bytom R., ul. C. č. XX, zastúpený JUDr. Máriou Kostolnou, advokátkou so sídlom v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5, 2) Falck Záchranná a.s., IČO: 35 900 130, so sídlom v Košiciach, ul. Bačíkova č. 7, v konaní o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy,

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovaný v rade 1/, ako aj žalovaný v rade 2/, m a j ú p r á v o na náhradu trov konania od žalobkyne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 15.1.2015 v spojení s jej doplnením zo dňa 13.2.2015 sa žalobkyňa domáhala pôvodne voči žalovanému v r. 1/ zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- EUR. Žalobkyňa odôvodnila žalobu tým, že dňa 23.07.2013 bola Michalovi Pitľaničovi, nar. 1952, poskytnutá posádkou rýchlej zdravotnej služby Ružomberok, poskytovateľom zdravotnej služby Falck Záchranná a.s., poskytnutá zdravotná starostlivosť. Zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá v súlade s právnymi predpismi, diagnostickými a liečebnými postupmi, uvedenú skutočnosť dosvedčuje Lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia a záver Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Sporová strana žalobkyne poukazuje na význam právnej úpravy § 13 Občianskeho zákonníka a na publikovanú rozhodovaciu činnosť súdov viažucu sa na následok smrti blízkej osoby. Vzhľadom na to, že nesprávnym postupom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti bola smrť otca žalobkyne, čím bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, domáhajú sa zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- EUR.

2. Žalovaný v r. 1/ sa k veci samej vyjadril písomne dňa 29.4.2015 tak, že žalobu v tejto veci navrhuje zamietnuť, lebo namieta nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie. Žalovaný v r. 1/ je zamestnancom poskytovateľa zdravotnej služby Falck Záchranná a.s., preto nie je v právnom vzťahu s poškodeným. Za škodu zodpovedá poskytovateľ zdravotnej starostlivosti a žalovaný v r. 1/ zodpovedá svojmu zamestnávateľovi. Sporová strana žalovaného v r. 1/ poukazuje na publikovanú rozhodovaciu činnosť súdov viažucu sa na zodpovednosť právnickej osoby, ktorá na svoju činnosť použila fyzickú osobu, a na povinnosť súdu zamietnuť žalobu v prípade nedostatku vecnej pasívnej legitímácie.

3. Na základe podania zo dňa 5.10.2015 súd uznesením č.k. 8C/20/2015 - 53 pripustil vstup žalovaného v r. 2/ do tohto konania.

4. Žalovaný v r. 2/ sa k veci samej vyjadril písomne dňa 1.12.2015 tak, že žalobu v tejto veci navrhuje zamietnuť. Poukazuje na význam právnej úpravy nemajetkovej ujmy, rešpektuje jej satisfakčnú povahu. Rozlišuje nemajetkovú ujmu podľa § 11, 13 Občianskeho zákonníka od práva na náhradu škody

podľa § 420 Občianskeho zákonníka a poukazuje na zákonné podmienky práva na náhradu škody, osobitne podmienku zavinenia, ktorým treba rozumieť určitý objektívny vzťah medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Ustanovenia § 13 neriešia osobitosti konania právnickej osoby, ktorým dôjde k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv jednotlivca, najbližšou právnou úpravou podľa § 853 Občianskeho zákonníka je právna úprava náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť právnickej osoby za konanie zamestnanca nie je daná bez výnimky, je nutné, aby konanie fyzickej osoby za právnickú osobu napĺňalo vecnú, časovú a miestnu súvislosť. Žalovaný v r. 2/ preto namieta nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie, lebo nie je možné, aby za exces zdravotníka zodpovedala právnická osoba, ktorá je jeho zamestnávateľom. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v rámci svojej kompetencie konštatuje naplnenie alebo nenaplnenie legálnej definície neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ale nevyhodnocuje ani neskúma príčinnú súvislosť medzi konaním poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a následkom, záver Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou preto nemôže zakladať nárok na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy. Príčinná súvislosť, že by ujma žalobkyne bola bezprostredne spôsobená konaním žalovaného v r. 2/, nebola preukázaná.

5. Na pojednávaní konanom dňa 21.9.2016 sa sporové strany pridržiavali svojich podstatných skutkových a právnych dôvodov v zmysle ich písomných podaní. Osobitne žalovaný v r. 1/ a 2/ jednotlivito namietali nedostatok svojej vlastnej vecnej pasívnej legitímácie.

6. Súd vychádzal zo zhodných častí tvrdení, v podrobnostiach zo vzájomne nespochybnených tvrdení sporových strán a vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinnými dôkazmi.

7. Žalobkyňa na pojednávaní konanom dňa 21.8.2016 osobne vypovedala tak, že ide o zásah 23.07.2013 o 0.43 hod., keď rýchlu zdravotnú službu volali k otcovi žalobkyne, jemu sa ťažko dýchalo, „oni“ (členovia rodiny - pozn. súdu) mu aj namerali krvný tlak 202/122 a 108 pulzov. Dostavil sa MUDr. Frátrik, ktorý otcovi urobil EKG a odmeral mu aj krvný tlak, ktorý už bol v poriadku. Oni sa mu snažili ukázať nami namerané hodnoty, ale on ich neakceptoval. On sa ich opýtal, či vedia diagnózu ich otca, oni s ním žili 3 roky v takom stave, že mal nádor na mozgu a do tej pľúcnej embólie bol dvakrát operovaný. Lekár potom odišiel s tým, že nepodal ich otcovi ani kyslík, ani žiadnu liečbu, otcovi sa stále zle dýchalo. Oni potom záchrannú službu volali ešte aj o 02.39 hod., lebo otec sa stále cítil zle, aj keď nerozprával, tak vedel komunikovať. Chytil sa postele a dvíhal sa, aby mohol lepšie dýchať, lapal po dychu, bol bledý. Tým, že sa chytil za hrud', oni si hovorili, či nemá infarkt. Znovu prišiel MUDr. Frátrik, od nich si nenechal nič nadiktovať, iba otca sa opýtal, aké má ťažkosti, a inak nemal trpezlivosť. Znovu urobil otcovi EKG, odmeral tlak, a odišiel s tým, že ráno má navštíviť lekára. Otcovi bolo stále zle, preto potom po siedmej hodine oni znovu volali záchranku, otec bol chodiaci, sám prešiel na WC a vtedy na žalobkyňu mama kričala, že otcovi je zase zle, ťažko dýchal, mal studený pot a bol bledý. Tam už aj odpadával, preto museli priniesť stoličku, aby si sadol. Po celý čas až po túto tretiu návštevu záchranky otec ťažko dýchal, bol celkovo oslabený a veľmi sa potil. V treťom prípade už bola posádka záchranky vymenená a ona ho odviezla do nemocnice, kde mu zistili obojstrannú pľúcnu embóliu. Na otázku súdu, ťažiskovo k tomu, prečo sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy, čo sa ďalej dialo, odpovedá, že nejde ani o tú smrť, ale o to, že oni mu dvakrát neposkytli riadne pomoc. Odvtedy sa mu výrazne zhoršil zdravotný stav, vyžadoval 24 hodinovú starostlivosť, stal sa ležiacim a oni ho museli prebaľovať. Potom v októbri 2013 mu zaviedli hadičku do žalúdka, ktorou prijímal tekutú stravu. K protokolárnej poznámke sudcu, že podľa písomného obsahu žaloby a jej doplnenia po skutkovom opise dvoch namietaných návštev lekára a ďalšej návštevy s odvozom pacienta sporová strana žalobkyne argumentuje úmrtím blízkej osoby, uvádza, že tá smrť nie je primárny následok, ale sekundárny, keby bola jej otcovi zdravotná starostlivosť poskytnutá riadne, tak on nemusel byť až v takom zlom stave, v akom bol.

8. Z listinných dôkazov súd zistil:

9. Podľa oznámenia o výsledku prešetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 9.4.2014 (č.l. 6 až 7 spisu), vo veci prešetrenia poskytnutia zdravotnej starostlivosti O., nar. XXXX, poskytnutej posádkou rýchlej lekárskej pomoci (RLP) Ružomberok, poskytovateľom zdravotnej služby Falck Záchranná a.s., dňa 23.07.2013 o 0.52 hod. bola prvýkrát vyslaná RLP, dňa 23.07.2013 o 2.47 hod. bola druhýkrát vyslaná RLP, rozhodnutie lekára o ponechaní pacienta v domácej starostlivosti nemožno vyhodnotiť sako správne. V prípade zásahu 23.07.2013 o 7.31 hod. lekár urobil všetko, čo je jeho povinnosťou a na čo mal možnosti. Zdravotná starostlivosť Michalovi Pit'faničovi, nar. 1952, pri

výjazdoch dňa 23.07.2013 o 0.52 hod. a o 2.47 hod. nebola poskytnutá v súlade s § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, podanie (adresátkou vybavenia žalobkyňa - pozn. súdu) úrad uzatvoril ako opodstatnené.

10. Dňa 26.5.2014 bol MUDr. Stanislavom Mlynárikom vypracovaný lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia Michala Pitřaniča, nar. 1952, podľa obsahu ktorého k poškodeniu zdravia došlo 23.7.2013, k poškodeniu zdravia došlo nesprávne určenou diagnózou a následnou liečbou. Bodovo ohodnotenou diagnózou bolo č. 249 hodnotenie prirovnaním - poškodenie hlbokého žilného systému pravej dolnej končatiny - uzáver žilným trombónom, s následnou masívnou embolizáciou do pľúc - obojstranná embolizácia do arteria pulmonalis, s potrebou intenzívnej liečby.

11. Podľa § 11 zák. č. 99/14963 Zb. Občianskeho zákonníka v znení nesk. predpisov (ďalej OZ) , fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

13. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Podľa § 853 ods. 1 OZ Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

16. Podľa § 420 ods. 1, 2 OZ (1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. (2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

17. Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia.

18. Podľa § 3 ods. 1, 2 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (1) Náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov. (2) Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

19. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) Súdny prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

20. Podľa § 127 ods. 1 písm. c) CSP Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ... c) ktorej veci sa týka.

21. Podľa § 132 ods. 1 CSP V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

22. Súd zamietol žalobu, lebo v zmysle skutkového odôvodnenia žaloby nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia pri opisovanom skutkovom stave a medzi úmrtím otca žalobkyne, čím malo byť zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne. V podrobnostiach zo vzájomne

nespochybných tvrdení sporových strán už súd skutkovo vychádzal aj z toho, že pri výjazdoch dňa 23.07.2013 o 0.52 hod. a o 2.47 hod. podľa vyššie oboznámeného oznámenia o výsledku prešetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 9.4.2014 bol prítomným lekárom žalovaný v r. 1/, s tým, že tento bol zároveň zamestnancom žalovaného v r. 2/, súd tiež obdobne vychádzal aj z toho, že žalobkyňa je dcérou zosnulého Michala Pitľaniča, nar. 1952.

23. Systematicky prednostne vzhľadom na právne otázky nastolené sporovými stranami súd zamietol žalobu osobitne voči žalovanému v r. 1/ pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie. Súd síce uznáva právnu argumentáciu žalovaného v r. 2/ podľa jeho písomného vyjadrenia v tom, že je namieste jednoznačne určiť pasívne vecne legitimovaného účastníka, aj v tom, že keď ustanovenia § 13 neriešia osobitosti konania právnickej osoby, ktorým dôjde k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv jednotlivca, najbližšou právnou úpravou podľa § 853 Občianskeho zákonníka je právna úprava náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Lenže napriek tomu, že v konaní žalovaného v r. 1/ ako lekára možno vidieť určitý excés, keď v jeho činnosti došlo k pochybeniu, ktoré konštatoval Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, predsa podľa názoru súdu aj v tomto prípade je pasívne vecne legitimovaný žalovaný v r. 2/ ako subjekt, s ktorým pacient, resp. poškodený okruh osôb prišiel do kontaktu, keďže poskytovateľom rýchlej lekárskej pomoci (RLP) bol práve žalovaný v r. 2/ ako právnická osoba. Na uvedenom nič nemení ani povaha zavinenia ako subjektívneho vzťahu osoby k svojmu vlastnému konaniu, lebo aj v tomto prípade konania zamestnanca právnickej osoby ide o prípad zodpovednosti právnickej osoby podľa cit. ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto sa súd stotožňuje so žalovaným v r. 1/, následne s tým, že odvodené by prichádzala zodpovednosť lekára ako zamestnanca voči jeho zamestnávateľovi.

24. Napokon pri danom priebehu konania, keď žalobkyňa príčinnú súvislosť medzi poškodením zdravia pri opisovanom skutkovom stave a medzi úmrtím otca žalobkyne nepreukázala ani do času rozhodnutia súdu na pojednávaní, súd žalobu zamietol naraz voči obidvom žalovaným v r. 1/ a 2/. Voči návrhu sporovej strany žalovaného v r. 1/ na iný procesný postup na pojednávaní na rozhodnutie o časti alebo o základe sporu, za účelom ustálenia pasívnej vecnej legitímácie, by už tento postup nebol účelný. Je vhodné dodať, že už samotné žalobné tvrdenie je teoretickou etapou uplatnenia alebo bránenia práva, po ktorej systematicky nasleduje dôkaz. Procesná podstata tohto sporu podľa cit. ust. § 3, § 127 ods. 1 písm. c), § 132 ods. 1 CSP, vzhľadom na skutkové odôvodnenie žaloby, spočívala v preskúmaní zásahu do osobnostných práv žalobkyne spôsobenej smrťou jej otca. V tomto zmysle bola žaloba o zaplatenie 10.000,- Eur procesne úplná (obdobne podľa procesnej právnej úpravy účinnnej do 30.6.2016, aj od 1.7.2016 - pozn. súdu). Na uvedenom už nič nemenilo iné skutkové odôvodnenie žalobkyňou osobne na pojednávaní, keď uvádzala ťažkosti s liečením a so starostlivosťou o jej otca, oproti čomu jeho smrť mala byť až druhotný následok, lebo skúmanie tohto ďalšieho odôvodnenia by zneprehľadnilo procesné postavenie opačnej sporovej strany vo vzťahu k tomu, ako skutkovo bol vlastne odôvodnený procesný nárok na zaplatenie 10.000,- Eur. Prakticky povedané, keď žalovaný v r. 2/ primerane vo svojom písomnom vyjadrení namietol nepreukázanie príčinnej súvislosti sporovou stranou žalobkyne, táto príčinnú súvislosť nepreukázala napr. čo aj dodatočne navrhnutým návrhom na vyriešenie tejto odbornej otázky, príznačne popri inej možnej príčine smrti otca žalobkyne, ktorý nezomrel priamo pri opisovanom nesprávnom poskytnutí zdravotnej starostlivosti, až bez oboznámenia, kedy otec žalobkyne zomrel.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) účinného od 1.7.2016, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, s tým, že podľa § 255 ods. 1 CSP procesne úspešní boli žalovaní v r. 1/ a 2/ proti žalobkyňi. Súd zároveň nezistil dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktorý by žalobkyňa nemala byť zaviazaná na náhradu trov konania, na uvedenom nič nemení napr. ani vzťah žalobkyňi k zosnulej osobe, lebo ani tento neodôvodňuje podať žalobu voči vecne pasívne nelegitimovanému účastníkovi, resp. bez preukázania príčinnej súvislosti vedúcej k úmrtiu osoby, ktorým malo byť zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne. O výške trov konania v prípade právoplatnosti rozsudku prislúcha rozhodnúť vyššiemu súdnemu úradníkovi § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Všeobecnými náležitosťami podania účastníka podľa § 127 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016, sú, uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní podľa § 363 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016 sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016 rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016 Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP) účinného od 1.7.2016, Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).